

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

(Lovforslaget (nr. 7) findes i tillæg A. sp. 119, fremsættelsen i tidenden sp. 54).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Niels Matthiasen: I åbningsdebatten gav den højtærede udenrigsminister udtryk for håbet om, at den positive indstilling, som fra alle sider var kommet til udtryk under valgkampen i forholdet bistand til udviklingslandene, også måtte gælde, når de konkrete opgaver meldte sig. Allerede på folketingets første almindelige arbejdsdag melder den første sig, idet regeringen har ønsket at fremsætte forslag til ændring i loven om teknisk samarbejde med udviklingslandene. I § 7, stk. 1, der omhandler statslån til gennemførelse af bistandspolitik med dansk indsats, ønsker man at forhøje beløbet, der i øjeblikket er 100 mill. kr., til 300 mill. kr.

Begrundelsen er vist klar nok. Med den vældige ekspansion, der i øjeblikket finder sted i udviklingslandene, vil det hidtidige beløb være som en dråbe i havet, hvis Danmarks indsats på dette område skal have nogen betydning. Man behøver blot at se på den kendsgerning, at vi til Indien kun har ydet et beløb på 15 mill. kr.

Der er ikke tale om nogen principiel ændring i den gældende lov, og derfor vil det ikke være rimeligt at forlænge denne debat unødigt, men jeg vil dog gerne understrege, at vi med forhøjelsen af dette beløb beskæftiger os med noget meget centralt i bistanden til udviklingslandene.

Det er i ikke få år, bistanden til udviklingslandene har optaget sindene, og der er også ydet en stor indsats både på tosidet og på flersidet basis, således at man skulle tro, at udviklingen i disse lande og deres status skulle være blevet forbedret; men sandheden er nok snarere det modsatte: udviklingslandene har fået en ringere stilling gennem de sidste år, fordi priserne på deres råvarer er faldet, samtidig med at industrilandenenes færdigvarer er steget i pris. Det har betydet en forringelse af udviklings-

landenes handelsbalance, og det har givet dem en dårligere status.

Denne udvikling må man frygte vil fortsætte, indtil der i meget højere grad gennemføres en industrialisering i disse lande, men deres egne muligheder for opsparing og investering er uhyre begrænsede, og derfor har de en afgørende interesse i at opnå langfristede lån, der kan bruges til investeringer og industrialisering. Dette må ske gennem lån og kapitaloverførsler fra de rige lande.

Det er naturligvis klart, at vore lån til disse lande har et tosidet sigte: at yde hjælp til udviklingslandene og samtidig at tjene danske erhvervsinteresser. I dette ligger der ingen modsætning; tværtimod er der grund til at understrege, at bistand til udviklingslandene stadig mere må bygges på økonomisk vekselvirkning inden for en udvidet verdenshandel. Det er også den linje, som OECDs generalsekretær, Thorkil Kristensen, har fremhævet ved adskillige lejligheder. Det er på denne måde, der skabes nye eksportmarkeder og dermed øget ekspansion. Her er det naturligt at Danmark placerer sig bedst muligt, og det står vel enhver klart, at dette ikke kan ske inden for det hidtil berammede beløb på de 100 mill. kr. Den foreslåede ændring kan derfor påregne en hurtig og positiv behandling fra socialdemokratisk side.

Imidlertid vil jeg gerne rejse det spørgsmål til overvejelse, om det ikke var en idé, at man i visse tilfælde fremover søgte at kombinere de lån, der gives, med direkte teknisk assistance i den forstand, at til de modtagerlande, hvor man ønsker fuldt færdige industrianlæg leveret, kunne man fra dansk side også stille teknikere til rådighed, som kunne medvirke til virksomhedernes hurtige etablering og opbygning. En sådan fremgangsmåde kunne måske give bedre resultater, end vi hidtil har set.

Med disse bemærkninger har jeg altså tilkendegivet mit partis positive støtte til denne ændring. Ved en anden lejlighed vil det måske være rigtigt at drøfte, om Danmarks bistand til udviklingslandene i øvrigt er tilstrækkelig. Der er jo endnu langt til, at vi når det mål, som De Forenede Nationers generalforsamling har opstillet for industrilandene: at vi skal yde mindst 1 pct. af nationalindkomsten som bistand